

de grote roofvogels die lustig de werking van hun scheursnavel demonstreerden.

In het gedeelte voor de pauze werden opnames getoond van zeearenden, die waren gefotografeerd in Nederland en bij wintervoederplaatsen in Zweden. Door middel van de opnames werd de beginnende vogelaar duidelijk gemaakt, welke de problemen zijn bij de vaststelling van de leeftijd van zeearenden in het veld. Toch waren er toeschouwers die aantoonde, dat zelfs deze kennis te leren is.

Na de pauze werden spectaculaire opnames getoond van het ringen van zeearenden in Polen. Hierbij werd uitleg over milieutechnische en socio-economische tendensen in Oost-Europa niet geschuwd, waardoor het missen van de NRC die avond, bij de toeschouwers geen schade heeft aangericht.

De afsluitende serie over gieren en de Spaanse Keizerarend in de Extremadura begon met een reportage over de teloorgang van dit gebied. De Extremadura is een van de laatste uitgestrekte gebieden in Europa waar extensieve landbouwcultuur naast steppelandschap een biotoop vormt voor zulke zeldzaamheden als de Kleine en Grote Trap en de Kleine Torenvalk. Dit gebied wordt nu met EG-subsidies "ontgonnen". Deze droevige noot maakte het voor mij moeilijk te genieten van de opnames van een groep vale gieren, die een schaap in stukken scheurde. Ik ben toch meer vegetariër dan ik zelf dacht.

EXCURSIE PIER VAN IJMUIDEN - NOVEMBER 1992

Willem van der Waal

Op weg naar de tram kwam ik een medevogelaar tegen, die mij vroeg: 'Zo ga je er op uit?' 'Naar de pier vanwege een VWG excursie', antwoordde ik. 'O, er zat gisteren een Ross'Meeuw. Hij zal er straks ook nog wel zitten. Ze zijn bijzonder plaatstrouw', klonk het vol overtuiging. Ja ja, zo'n bijzondere meeuw zal wel weer weg zijn als ik op de pier verschijn.

Bij het busstation aan de Marnixstraat stonden al wat excursiegangers te wachten en ook wat "Dutch Birders". Het gonsde van het woord Ross'Meeuw. Om een uur of negen vertrok bus 82 richting IJmuiden, de spanning was te snijden bij de soortenjagers. Tijdens de busrit stapten nog wat soortenjagers in en plotseling begon er een pieper te piepen. Men hoorde een zucht van verlichting. De pieper meldde: 'Hij zit er nog!'

Bij het strand aangekomen stormden de fanaten de pier op. Wij VWG'ers deden het rustig aan. Op de pier stond een massa vogelaars bij het eerst torentje. De Ross'Meeuw was een half uur geleden de pier opgevlogen klonk

het satanisch. Zeker door een mantelmeeuw van de pier gerost. Nou ja, een Rosse Franjepoot is ook heel leuk, evenals twee Kuifaalscholvers, en deze soorten waren voor vrijwel alle Excursiegangers nieuw.

De meute stormde naar de punt, want daar zit de meeuw! Al wandelend over de pier zagen we nog een groep Paarse Strandlopers. Op de punt beland stormt iedereen weer weg, want de vogel zou nu op het strand zitten. Hé hé, eindelijk rust. De pakketjes brood worden verorberd, er zat zowaar rosbief op, en een adulte Zwartkopmeeuw, wat Drieteen- en Dwergmeeuwen laten zich goed zien en er vliegt een duiker langs. Op de terugtocht staan er (bij het eerste torentje) veel vogelaars tussen de pieren te kijken dus de Ross'Meeuw zal daar zijn. Maar plotseling komt hij vanuit zee vliegen en gaat een potje foerageren op zo'n vijf meter voor onze voeten. Zo, die is ook binnen en wij gaan ook naar binnen om al die nieuwe soorten te vieren. In het paviljoen zat het stampvol met vogelfeestvarkens. Na de feest maaltijd gingen we de pier nog even op, maar het begon te regenen en de bus zou snel richting huis vertrekken. De excursie was afgelopen. De excursieleiding had deze trip al in september gepland, zodat de voorspellende blik van Ellen zeer bijzonder mag heten. En de dip van de eeuw? Daar weet Peter Scholten alles van.

OPROEPEN/ONDERZOEKEN

* BOERENZWALUW- EN GIERZWALUWINVENTARISATIE.

Er wordt verondersteld dat de aantallen broedende Boeren- en Gierzwaluwen in Nederland achteruitgaan. Als oorzaken van deze achteruitgang worden onder meer de veranderingen in de landbouw en stedenbouw genoemd. Hard cijfermateriaal over de ontwikkeling van de stand is echter schaars en ook in het SOVON materiaal zijn beide soorten voorlopig nog onderbelicht.

Oude gegevens zijn vaak summier of slechts van enkele gebieden voorhanden en zijn niet eenduidig te interpreteren. Dit was voor Vogelbescherming aanleiding om SOVON te vragen een onderzoek op te starten naar de huidige stand van beide soorten. Gegeven de lacune wat betreft kennis van aantallen en met het oog op toekomstige bedreigingen, zal het onderzoek zich concentreren op broedvogelaantallen en nestplaatskeus.

Voor het veldseizoen 1993 worden nog enthousiaste vrijwilligers gezocht om mee te werken aan de inventarisatie van Boerenzwaluw en Gierzwaluw. Het doel van de inventarisatie zal tweeledig zijn: opname van het broedbestand en beschrijving van de nestplaatsen. Belangstellenden voor informatie, telformulieren en handleiding worden verzocht de contactavond op 31 maart te bezoeken (SOVON informatie → tel: 08895 - 43753, vragen naar Mark Bakker).